

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

Управління прибутковістю підприємства

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Студентки _____ Хухрянської Валерії Віталіївни _____

групи ФС.мз-01с

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр.

Кваліфікаційна робота магістра містить результати власних досліджень.

Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на

відповідне джерело _____ Хухрянська В.В.

Керівник _____ к.е.н., доцент _____ Мордань Є.Ю.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, д.е.н., проф.
_____ Л.Л. Гриценко

«__» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ

до кваліфікаційної роботи магістра

Студентка групи _____ ФС.мз-01с _____ інституту (центру) _____ ННІ БіЕМ СумДУ _____ спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Хухрянська Валерія Віталіївна

Тема роботи: Управління та оцінка кредитоспроможності підприємства

Затверджено наказом по СумДУ № _____ від «____» _____ 20__ р.

Термін здачі студентом завершеної роботи «____» _____ 20__ р.

Вихідні дані до роботи: нормативні й законодавчі акти, матеріали статистичної звітності, інструкції та положення, матеріали монографій, періодичних видань, підручників і навчальних посібників, дані фінансової звітності суб'єктів господарювання, організацій та установ тощо.

Зміст основної частини роботи (перелік питань для розроблення): теоретичні засади сутності управління прибутковістю підприємства; практичні аспекти управління прибутковістю підприємства; шляхи збільшення обсягу прибутку підприємства.

Дата видачі завдання: «____» _____ 20__ р.

Керівник кваліфікаційної роботи: _____ Мордань Є.Ю.

Завдання прийнято до виконання «__» _____ 20__ р. _____ Хухрянська В.В.

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи магістра

на тему

Управління прибутковістю підприємства

Хухрянської Валерії Віталіївни

У сучасних умовах в Україні спостерігається тенденція значного зниження рівня доходів суб'єктів господарювання, що призводить до зменшення прибутковості, а в деяких випадках навіть збитковості підприємства. До цього спонукають: недостатня кількість оборотних коштів, податкове навантаження на бізнес, нестабільна економічна ситуація в країні і, як наслідок, непривабливий інвестиційний клімат для потенційних інвесторів.

Найважливішою фінансовою категорією, що відображає позитивний фінансовий результат господарської діяльності підприємства, характеризує ефективність виробництва, обсяг і якість виробленої продукції, стан продуктивності праці, є прибуток. На сучасному етапі розвитку ринкового середовища господарювання власників підприємств цікавить не тільки отримання прибутку, а його максимізація.

Отже, значна роль прибутку в розвитку підприємства, а також держави визначають необхідність дослідження питань ефективного управління прибутком підприємств.

Метою курсової роботи є дослідження сутності прибутковості підприємства та встановлення шляхів його удосконалення.

Предметом дослідження є прибуток підприємства.

Об'єктом дослідження є встановлення шляхів удосконалення прибутковості підприємства.

Основний результат роботи. У процесі дослідження були використані

наступні методи:

- табличний метод, що вбачає у собі формування даних в таблиці, та формування зведених таблиць на основі вже існуючих;
- графічний метод – графічна інтерпретація досліджуваної проблеми та подання інформації рисунків, схем тощо;
- методи дедукції та індукції – висування методів стрес-тестування;
- контент-аналіз зарубіжних джерел масової інформації.

Підсумки аналізу, що ефективність підприємства покращилась, так як протягом 2019-2020 років ПАТ «Оболонь» отримувало прибутки у сумі 257633 тис. грн. та 338614 тис. грн. відповідно. Так, рентабельність активів у 2020 році склала 0,06, що означає, що 1 грн. активів принесла 0,06 грн. прибутку, що на 0,01 грн. більше за показник 2019 року та на 0,12 грн. більше за показник 2018 року. Збільшення показника рентабельності власного капіталу з -0,18 у 2018 році до 0,13 у 2020 році означає підвищення рівня прибутковості власного капіталу, що є особливо важливо для акціонерів підприємства. Аналогічну тенденцію має показник чистої рентабельності продажів, яка в динаміці збільшується до 0,06 у 2020 році, що свідчить про збільшення величини прибутку, що припадає на 1 грн. чистого доходу. Рентабельність продукції досягла максимального значення у 2020 році – 0,08, що означає, що на 1 грн. собівартості реалізованої продукції припадає 0,08 грн. чистого прибутку, що на 0,17 грн. більше за показник 2018 року.

Таким чином, підприємство здійснює ефективну діяльність, про що свідчить динаміка показників рентабельності.

Ключові слова: прибутковість підприємства, прибуток, рентабельність управління прибутковістю, .

Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 4 -37 сторінках, з яких список використаних джерел із 42 найменувань. Робота містить 12 таблиць, 5 рисунків, а також 5 додатків. Рік захисту роботи – 2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУТНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	8
1.1 Сутність поняття та роль прибутковості підприємства.....	8
1.2 Система управління прибутковістю підприємства	12
1.3 Основні напрямки управління рентабельністю.....	15
РОЗДІЛ 2 ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	22
2.1 Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ПАТ «Оболонь»	22
2.2 Аналіз рентабельності ПАТ «Оболонь»	29
2.3 Шляхи збільшення обсягу прибутку ПАТ «Оболонь»	32
ВИСНОВКИ	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	41
ДОДАТОК А_ ТРАКТУВАННЯ СУТНОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ «ПРИБУТОК».....	45
ДОДАТОК Б_ ОСНОВНІ ОЗНАКИ ПРИБУТКУ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА	46
ДОДАТОК В_ СКЛАД ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА	47
ДОДАТОК Г_ СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА.....	48
ДОДАТОК Д_ ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПАТ «ОБОЛОНЬ».....	49

ВСТУП

Прибуток є одним із основних індикаторів фінансового благополуччя та життєздатності підприємств. Він забезпечує можливість розраховуватися зі своїми зобов'язаннями, фінансувати та розширювати виробничу діяльність, збільшувати науково-технічний потенціал за рахунок каталізованих коштів.

В даний час з нестабільністю ринкових відносин, жорсткої кредитної політики, недосконалістю податкової системи, що постійно змінюються нормативні акти – всі ці чинники дуже несприятливо впливають промислово-виробничі підприємства. Будь-яке підприємство – це довгострокова програма, яка потребує певних капіталовкладень. Так як узагальнюючим показником економічної ефективності виробництва є показники прибутку та рентабельності, ці показники мають велике значення, як для власника, і для інвесторів. Саме тому, що дані показники є узагальнюючими факторами економічної ефективності виробництва, вони потребують докладного аналізу та вивчення. Рентабельність означає доходність, прибутковість підприємства. Її розраховують порівнюючи валовий дохід або прибуток з витратами або ресурсами.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження сутності прибутковості підприємства та встановлення шляхів його удосконалення.

Згідно до поставленої мети кваліфікаційної роботи визначено наступні завдання:

- розкрити сутність поняття та роль прибутковості підприємства;
- дослідити основні напрямки управління рентабельністю;
- провести оцінку фінансового стану та рентабельності ПАТ «Оболонь»;
- розглянути особливості управління прибутком в ПАТ «Оболонь»;
- встановити шляхи удосконалення управління прибутком в ПАТ «Оболонь».

Предметом дослідження є прибуток підприємства.

Об'єктом дослідження є встановлення шляхів удосконалення прибутковості підприємства.

У дослідженні були використані такі методи:

- табличний метод, що включає формування даних у таблиці, та формування зведеної таблиці на основі вже наявних даних;
- графічний метод – графічне пояснення проблеми дослідження та представлення інформації схем, рисунків, тощо;
- методи дедукції та індукції – видвигання методів стрес-тестування;
- контент-аналіз зарубіжних медіа ресурсів.

Інформаційною базою написання роботи є праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, підручники, навчальні посібники, періодичні видання щодо управління прибутковістю підприємства.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СУТНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1 Сутність поняття та роль прибутковості підприємства

Прибуток – це один із основних показників діяльності підприємства. За рахунок прибутку підприємство набуває нового обладнання, створює запаси, збільшує власний капітал. Прибуток є основним фінансовим результатом підприємницької діяльності. Усі учасники виробництва зацікавлені у збільшенні прибутку. Також у підвищенні прибутку на підприємствах зацікавлена і держава, для якої податок на прибуток є джерелом підвищення доходної частини бюджету

Прибуток – це різниця між виручкою від виробничої діяльності та витратами у певний період.

Прибуток – це абсолютний показник ефективності, показник підвищення виручки над витратами чи доходів витратами. Визначається як різниця між доходами та видатками. Якщо доходи виявляться менше витрат, фірма отримує збиток. За рахунок прибутку власний капітал фірми зростає (прибуває), за рахунок збитку - зменшується (убуває) [2].

Поняття «прибуток» вчені трактують по-різному (Таблиця А.1).

Ми вважаємо, що більш розгорнуто поняття «прибуток» розкриває В.О. Мец, тому що він робить наголос на те, що прибуток може не тільки підкреслювати фінансову ефективність, але й сприяти його отриманню, за допомогою різних факторів, таких як обсяг продажів, зниження витрат, підвищення цін, оновлення асортименту [35].

Зростання потенційних можливостей підприємства визначається зростанням прибутку. Також зростання прибутку підвищує ступінь ділової активності підприємства.

Досліджуючи сутність прибутку, в першу чергу слід зазначити, деякі особливості, які наведені на рисунку Б.1.

Враховуючи всі вище наведені характеристики прибутку, можемо узагальнити висновки та сформулювати єдине поняття: «Прибуток являє собою чистий дохід підприємця від інвестиційного капіталу, виражений у валюті, що є характеристикою його винагороду за ризик виконання підприємницької діяльності, та відображає різницю між загальним доходом і загальними витратами при здійсненні цієї діяльності» [36]

Частка доходів власників та засновників, розміри дивідендів визначається за прибутку. Рентабельність власних та позикових коштів, основних фондів, рентабельність кожної акції також визначається за прибутком.

Хоча прибуток - це основний показник фінансової діяльності підприємства, величина в якомусь сенсі віртуальна, тому що її не можна побачити. Ми повинні розуміти, що прибуток - це розрахунковий показник і він показує яке кількість коштів з отриманого доходу можуть вважатися своїми. Через те, що прибуток – це показник ефективності роботи підприємства, а не реальні кошти, її розмір може значною мірою змінюватися.

Величина прибутку може змінюватися залежно від витрат, що включаються, що включаються відповідними нормативними актами. Законодавством регулюється склад доходів та витрат та порядок їх обліку.

Існують певні особливості у формуванні прибутку підприємства, і це, насамперед, залежить від галузі господарства, розвитку ринкових відносин, форм власності, від сфери їх діяльності. Прибуток є джерелом фінансових ресурсів підприємств, сплати податків. Тому для кожного підприємства – суб'єкта господарювання особливе значення має формування загального прибутку, та його збільшення.

Визначення і облік фінансових ресурсів – прибутку /збитку реалізується за видами діяльності, такими як: діяльність, пов'язана з надзвичайними ситуаціями; повсякденна діяльність, включаючи операційну

та іншу повсякденну діяльність. Зі своєї сторони операційна діяльність поділяється на основну діяльність та іншу операційну діяльність.

Склад прибутку підприємства показаний на рис. В.1

Розмір прибутку підприємства впливає на ефективність виробничої діяльності підприємства; формування фінансових ресурсів; економічний розвиток держави; збільшення ринкової вартості підприємства. Отже, в розвитку підприємства і забезпеченню інтересів власників значна роль прибутку зазначає необхідність дослідження з питань ефективного управління прибутком.

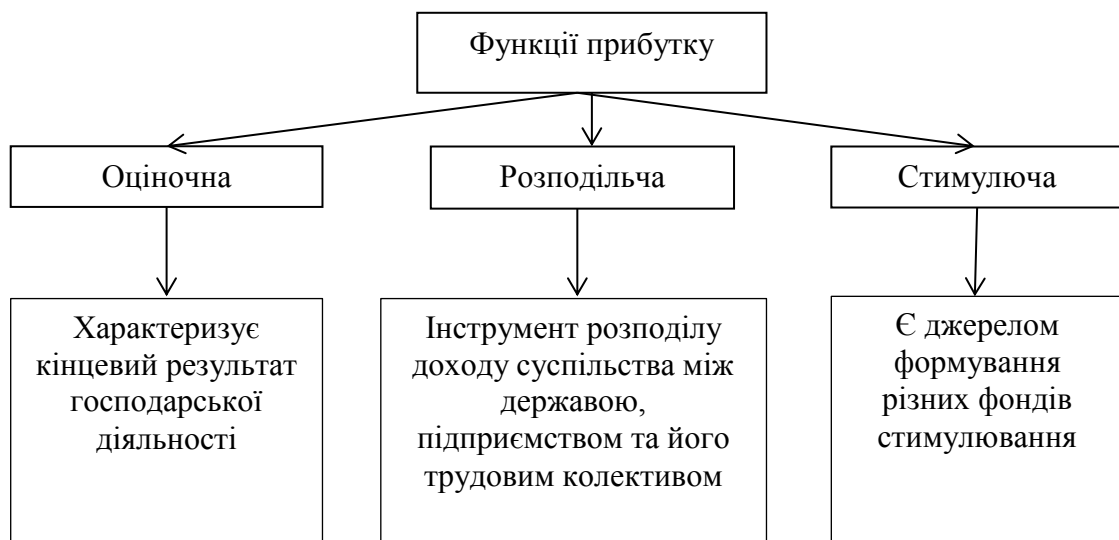

Рисунок 1.1 – Функції прибутку

Сутність оціночної функції полягає в тому, що прибуток застосовується як показник, що зображує ефект господарської діяльності. У повному обсязі реалізація можлива лише за умов ринкової економіки.

Розподільча функція характеризується тим, що прибуток застосовується як інструмент поділу чистого доходу суспільства.

Зміст стимулюючої функції прибутку проявляється в тому, що прибуток є джерелом створення різних форм стимулювання.

Прибуток посідає одне з головних місць у загальній системі вартісних документів управління економікою, так як вони безпосередньо зв'язані з

прибутком. Прибуток можна класифікувати за кількома ознаками, які представлені на рисунку 1.2.

Досліджуючи роль прибутку у господарській діяльності, Можна прийти до висновку, що прибуток є головною метою діяльності підприємства, об'єктом оподаткування та джерелом сплати податків та джерелом фінансування розвитку підприємства.

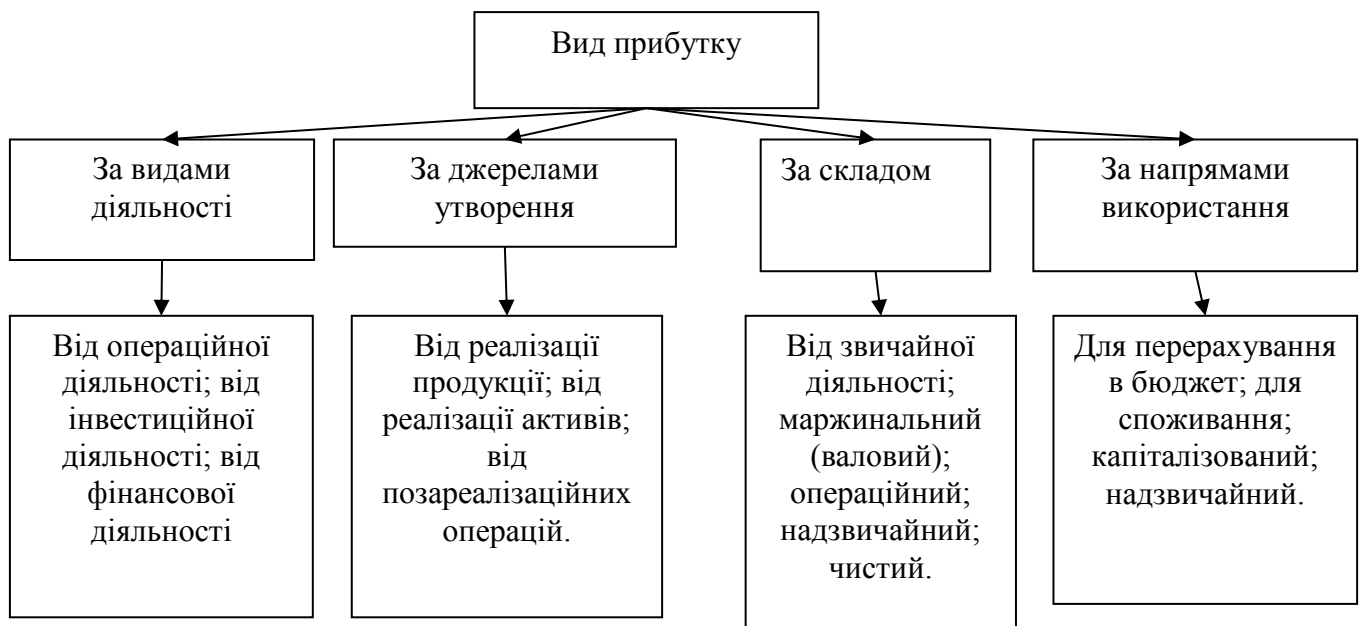

Рисунок 1.2 – Класифікація видів прибутку [38]

Отриманий прибуток показує, що доходи підприємства перевищують його витрати. Але чи є прибуток достатнім чи ні, оцінюється за тим, скільки коштів вкладається, щоб отримати позитивний результат. Тобто важливий не прибуток, а прибутковість. Прибутковість – це скільки прибутку посідає кожен витрачений гривні. На це питання якраз і відповідає показники рентабельності.

Рентабельність - це показник ефективності, прибутковості, вигідності, прибутковості виробництва. Рентабельність – це відношення якогось виду прибутку до величини тих витрат чи ресурсів, рентабельність яких аналізується. Виражається цей показник у відсотках.

Рентабельність розраховується за допомогою цілої системи показників, що характеризують роботу підприємства загалом. Показує дохідність виробничої, комерційної, інвестиційної діяльності організації, аналізується вигідність виробництва окремих видів продукції і на послуг. Показники рентабельності точніше показують остаточні результати діяльності підприємства, оскільки їх величина відбиває співвідношення ефективності вкладеного капіталу чи спожитих ресурсів.

Таким чином, рентабельність - це співвідношення доходу та капіталу, який був вкладений для отримання цього доходу.

1.2 Система управління прибутковістю підприємства

Прибуток - найважливіша економічна категорія, а отримання прибутку - одне з основних завдань підприємства. Компанія може отримувати прибуток лише тоді, коли вона виробляє продукт або послугу, які відповідають потребам її клієнтів. Отже, прибуток показує результат його господарської діяльності, адже успіх будь-якого суб'єкта господарювання залежить від того, наскільки ефективно вони керують прибутком.

Щоб ефективно управляти прибутком, компанії необхідно провести ретельний аналіз того, що дасть змогу розуміти, які фактори негативно чи позитивно впливають на прибуток, які види діяльності приносять мінімальний прибуток, витрати на яку діяльність не віддають бажаного результату. Коли буде виявлена дана інформація, підприємство може оцінити резерв зростання фінансових показників та впровадити їх у виробництво.

Питання управління прибутком залишається досить важливим. Н.С. Бондаренко виділяє, що під управлінням прибутком розуміють побудову системи управління, з урахуванням як тактичних, так і стратегічних аспектів

управління, призначених для покращення кінцевого результату діяльності суб'єкта господарювання, який виділяють як сутність взаємопов'язаних елементів, кожен елемент виконує певну роботу, їх спільна мета забезпечує реалізацію механізму одержання прибутку заданої величини [39].

Т.А. Говорушко пояснює питання управління прибутком підприємства як сукупність організаційно-управлінських заходів, інструментів та методів, визначення і реалізації найбільш економічно ефективних управлінських рішень для утворення, розподілу та використання фінансово -економічного результату підприємства для звершення його цілей та мети створення [40].

Т.Є. Воронкова [41] вважає, що управління прибутком- це процес пошуку та прийняття управлінських рішень у всіх загальних аспектах його формування, розподілу і використання на підприємстві [41].

Тому, управління прибутком – це процес встановлення та впровадження найбільш економічно ефективного вирішення проблеми формування, розподілу та використання фінансового результату господарської діяльності підприємства з метою забезпечити стабільну та результативну роботу майбутнього фінансового стану підприємства.

Основною метою управління прибутком є визначення шляхів найбільш результативного його формування та правильного розподілу, які направлені на забезпечення розвитку діяльності підприємства та підвищення його ринкової вартості. Мета управління прибутком - підвищення добробуту власників бізнесу на цей момент і у майбутньому. Ця мета має забезпечити узгодження інтересів власників з інтересами держави та працівників підприємства одночасно.

Виходячи з основних цілей, система управління прибутком дозволяє вирішувати наступні завдання:

- забезпечити максимізацію прибутку, на основі потенціалу ресурсів компанії;
- забезпечити оптимальне співвідношення між рівнем прибутку та допустимим рівнем ризику;

- забезпечити високу якість прибутку, який утворюється;
- забезпечити виплату власникам бізнесу необхідного рівня інвестиційного капіталу;
- забезпечити формування відповідних фінансових ресурсів за рахунок прибутку згідно до цілей розвитку підприємства на наступний період;
- забезпечити подальше зростання ринкової вартості компанії;
- забезпечити ефективність плану участі працівників щодо прибутку.

Стратегічне позиціонування системи управління прибутком базується на перспективних орієнтирах діяльності підприємства на основі аналізу, оцінки та прогнозування ринкового середовища, формування рівня отриманого прибутку та можливості управління ним з метою його удосконалення. Розроблення можливих варіантів рішення стратегічних і тактичних задач, також можливість моделювання альтернатив в інтегрованій концепції управління прибутком із основною системою управління підприємством це одне з головних частин управління прибутком.

Політика щодо управління розподілом прибутку підприємства має відображати загальні вимоги для плану розвитку підприємства, забезпечувати зростання ринкової ціни, формування необхідних інвестицій, задовольняти з матеріальної сторони власників і працівників. Дана система представлена на рисунку Г.1. Система управління прибутком повинна зливатись із основною системою управління підприємством, так як прийняття управлінських рішень будь-якої частки діяльності підприємства прямо чи опосередковано відзначається на рівні прибутку, який є основним джерелом коштів для розвитку підприємства та зростання доходу.

Дії, які здійснюються в рамках даного механізму, мають характер управлінських рішень і готують інформацію для прийняття управлінських рішень у сфері управління прибутком. У рамках цього механізму здійснюються подальші дії:

- аналіз і коригування рішення при необхідності;
- розробка стратегії підприємства;

- моніторинг навколишнього середовища;
- підготовка аналітичної інформації, на якій ґрунтується прийняття рішення по управлінню прибутком.

Тож, кінцевою метою будь-якого бізнесу є отримання прибутку. Тому при стратегічному плануванні, особливо важливо всебічно врахувати різноманітні фактори та ланки подальшого розвитку, повно й обґрунтовано визначити розмір прибутку та забезпечити певний рівень прибутку. Разом з тим, при плануванні прибутку все ще існує ряд особливостей та специфічні аспекти, які потрібно враховувати для фінансового забезпечення сталого розвитку підприємства. У нестабільному економічному середовищі будь-яке підприємство має сформулювати найважливіші принципи та ефективну систему стратегічного управління прибутком.

Можемо зробити висновок, що управління прибутком – це процес прийняття та розробки ефективних управлінських рішень щодо всіх основних аспектів його розподілу, формування та використання на підприємстві для максимального підвищення добробуту власників бізнесу в поточному та майбутньому періодах. Реалізація необхідного рівня рентабельності підприємства є результатом формулювання та реалізації визначеної стратегії розвитку підприємства та своєчасного коригування згідно до потреб підприємства та ринку.

1.3 Основні напрямки управління рентабельністю

Для ефективної роботи підприємства необхідно керувати рентабельністю. Управляючи рентабельністю, підприємство керує економічною діяльністю всього виробництва, аналізує перспективи розвитку та оцінює свої можливості.

Прибуток – це абсолютний показник, який не підходить для просторово-часових зіставлень. Для аналізу роботи підприємства показник прибутку прийнято зіставляти з деякими базами, одержуючи у своїй показники рентабельності. Основна мета управління рентабельністю - це отримання розгорнутої інформації щодо роботи підприємства та його окремих підрозділів. Ця інформація необхідна для прийняття тактичних, оперативних і стратегічних управлінських рішень.

Управління рентабельністю включає два напрями: управління прибутком (числиться показника рентабельності) та управління базою формування прибутку (знаменник показника рентабельності).

При розрахунку коефіцієнтів рентабельності використовуються різні бази, тому управління рентабельністю передбачає як вплив на фактори формування прибутку, а й вибір структури активів, видів виробничої діяльності, джерела фінансування. Наприклад, змінюючи цільову структуру капіталу, можна проводити зміни рентабельності інвестицій; змінюючи структуру виробництва, можна проводити рентабельність продажів. Ефективність та доцільність прийнятих рішень має бути оцінено комплексно – показниками прибутку та коефіцієнтами рентабельності. Так само повинні враховуватися суб'єктивні моменти, вплив різних факторів та отримані результати.

Рентабельність капіталу є основною оцінкою діяльності підприємства. І тому підприємство прагнути управляти базовими чинниками, які впливають значення цих показників. Один із найвідоміших підходів до виявлення факторів показаний у факторній моделі фірми «Дюпон». Ця модель була представлена в 1919 році. Вона призначена для визначення факторів, що впливають на ефективність підприємства, для оцінки їх впливу на зміни та їхня значимість. Фірмою «Дюпон» було представлено простий спосіб управління рентабельністю через розкладання коефіцієнта рентабельності на фактори, які відбивають різні аспекти діяльності організації.

Двохфакторна модель Дюпона модель була представлена у вигляді двох факторів, що впливають на рентабельність активів (ROA) підприємства.

$$\begin{aligned} \text{ROA} &= (\text{Чистий прибуток} / \text{Середній розмір активів}) \\ \text{ROA} &= \text{ROS} \times \text{Коа} \end{aligned} \quad (1.1)$$

де ROA – коефіцієнт рентабельності активів;
ROS - коефіцієнт рентабельності продажів;
Коа - коефіцієнт оборотності активів.

Ця модель показує взаємозв'язок між рентабельністю активів, що показує ефективність діяльності підприємства, та двома факторами: рентабельність продажів та оборотність активів. Ця модель дозволяє оцінити ефективність системи продажів підприємства; інтенсивність використання активів у формуванні рентабельності підприємства.

На думку аналітиків, один із найбільш значущих коефіцієнтів – це рентабельність власного капіталу. Тому у другому варіанті двофакторної моделі Дюпона використовується рентабельність власного капіталу:

$$\text{ROE} = \text{ROA} \times \text{LR} \quad (1.2)$$

де ROE - рентабельність власного капіталу;
LR - коефіцієнт капіталізації (коефіцієнт фінансового важеля).

Ця формула показує вплив двох факторів на рентабельність - це прибутковість діяльності підприємства та рівень підприємницьких ризиків, показаний у коефіцієнті фінансового важеля.

Фахівці фірми Дюпон були новаторами даної моделі в теоретичному плані. Цю ідею 1892 року вперше опублікував Альфред Маршал у книзі «Елементи галузевої економіки». Але саме фірмою Дюпонт була спроба впровадити дані теоретичні ідеї на практику.

Трохи пізніше двофакторна модель була розгорнута модифіковану факторну модель. Вона була представлена у вигляді структури, на вершині якої є показник рентабельності власного капіталу (ROE).

На підставі цієї структури знаходяться ознаки, які характеризують фактори виробничої та фінансової діяльності підприємства. Відмінність цих моделей полягає в найбільш дробовому виділенні факторів. Також у другій моделі змінюється пріоритет щодо результативного показника [7]. Схема моделі представлена рис.1.3.

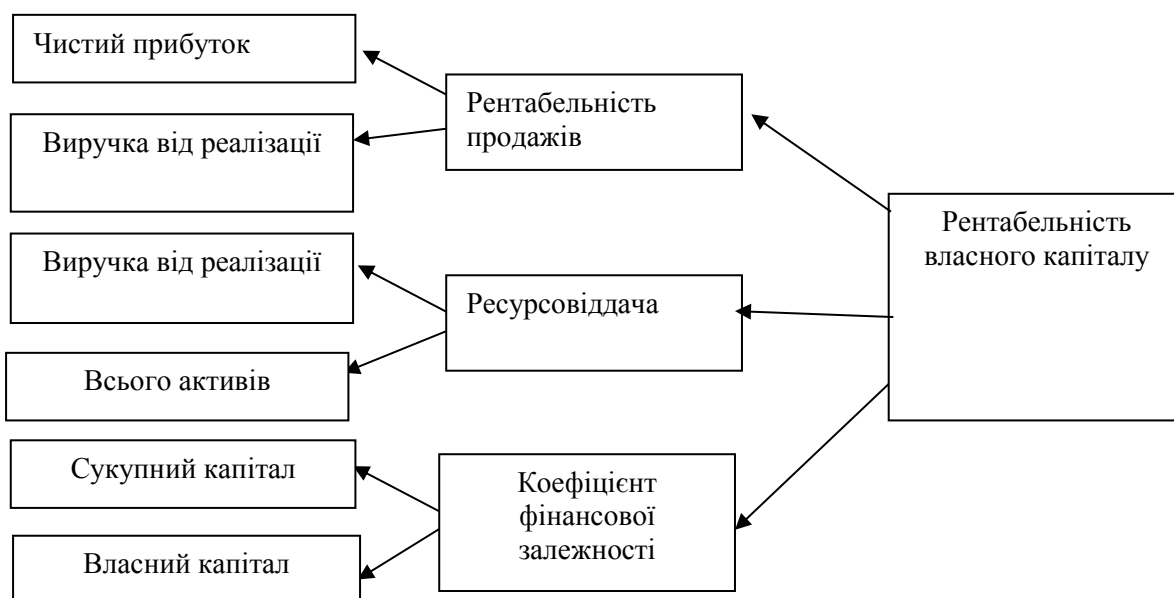

Рисунок 1.3 -Модифікована факторна модель рентабельності власного капіталу

У трифакторній моделі використовується коефіцієнт рентабельності власного капіталу. Вона показана у вигляді інтегрального показника ефективності діяльності підприємства та встановлює взаємозв'язок між рентабельністю власного капіталу та трьома основними фінансовими показниками підприємства: рентабельністю продажів, оборотністю активів та фінансовим важелем. Дані показники узагальнюють усі сторони фінансово-господарської діяльності підприємства, статистику та динаміку та бухгалтерську звітність підприємства. Формула розрахунку:

$$\text{ROE} = \text{ROS} \times \text{Koa} \times \text{LR} \quad (1.3)$$

де ROE - рентабельність власного капіталу;

ROS - рентабельність продажів;

Koa - коефіцієнт оборотності активів;

LR - коефіцієнт капіталізації (коефіцієнт фінансового важеля).

З цієї моделі бачимо, що ефективності системи продажів підприємства визначається рентабельністю власного капіталу і, як наслідок, інвестиційною привабливістю підприємства

При аналізі також потрібно враховувати галузеву специфіку підприємства.

Наприклад, за низького показника ресурсовіддачі у високотехнологічних галузях, що відрізняються капіталомісткістю, показник рентабельності господарської діяльності може бути відносно високою. Так само підприємство, що має стабільне та прогнозоване надходження коштів за випускається продукцію, може дозволити собі високе значення коефіцієнта фінансової залежності. Отже, залежно від галузевої специфіки підприємство може робити ставку потрібний чинник підвищення рентабельності власного капіталу.

Так само при аналізі власного капіталу у просторово-часовому аспекті потрібно враховувати три ключові особливості цього показника:

- тимчасовий аспект діяльності підприємства;
- ризик;
- проблему оцінки.

Результат роботи звітного періоду підприємства визначається коефіцієнтом рентабельності продажів, але не відображає ймовірний та запланований ефект довгострокових інвестицій. При переході організації на нові перспективні технології або нову продукцію, що потребує великих інвестицій, показники рентабельності швидше за все тимчасово знизяться. Але

за правильно обраної стратегії, понесені витрати окупаються. Звідси випливає, що зниження рентабельності в даному періоді не можна розглядати як негативне явище діяльності підприємства.

Багато підприємств стають перед вибором: ризикнути та отримати великий прибуток, або не ризикувати і задовольнятися низьким прибутком, але стабільною. Коефіцієнт фінансової залежності – це один із показників ризикованості бізнесу. Чим вище цей коефіцієнт, тим вищий ризик.

У показнику рентабельності власного капіталу чисельник і знаменник виражені у грошовій одиниці різної купівельної спроможності. Чисельник показника (прибуток) відображає результати діяльності та рівень цін на товари та послуги, що склалися за минулий період. Знаменник показника (власний капітал) складається протягом кількох років. Він виявляється у облікова оцінка, яка може відрізнятись від поточної оцінки [8].

Також слід враховувати, що облікова оцінка власного капіталу немає відношення до майбутніх доходів. Також потрібно враховувати, що престиж організації, торгова марка, сучасні технологічні нововведення, висококваліфікований управлінський персонал не мають грошової оцінки і не можуть бути відображені у балансі. Усі ці причини можуть значно збільшувати ціну акцій, проти її облікової вартості. Із цього випливає, що високе значення коефіцієнта рентабельності власного капіталу однаково високої віддачі на інвестиційний у фірму капітал.

Трьохфакторна модель Дюпона може бути модифікована на п'яти факторну. У процесі аналізу можна запровадити такі чинники, які є досить суттєвими для характеристики діяльності фірми: операційна прибуток; відсотки, що виплачуються за користування позиковим капіталом; податкове навантаження. Три факторна модель після перетворення набуває додаткових аналітичних можливостей.

Формула п'яти факторної моделі Дюпона:

$$ROE = TB \times IB \times ROS \times Koa \times LR \quad (1.3)$$

де TB – коефіцієнт податкового навантаження;

IB - коефіцієнт відсоткового тягаря;

ROS - рентабельність продажів;

Koa - коефіцієнт оборотності активів;

LR - коефіцієнт капіталізації (коефіцієнт фінансового важеля).

Формування рентабельності власного капіталу відбувається за рахунок: податкової ставки, відсотків за користування позиковим капіталом, ефективності продажів, результату інвестиційної діяльності та фінансового ризику.

Основна перевага моделі Дюпона у її простоті розрахунку та аналізу.

Чинники, які визначають прибутковість компанії для акціонерів, легко пов'язуються з оперативними планами підприємства. У даній моделі все ж таки є недоліки. Головний недолік полягає в тому, що бухгалтерська звітність не є абсолютно надійним джерелом інформації щодо діяльності підприємства.

Хотілося б відзначити, що модель Дюпона та її модифікації дозволяють організації досить швидко оцінити ступінь впливу різних факторів на формування оцінки вартості компанії, її привабливості для акціонерів.

РОЗДІЛ 2 ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ПАТ «Оболонь»

Приватне акціонерне товариство «Оболонь» було засноване у 1980 році, та займається виробництвом пива, безалкогольних напоїв, мінеральних вод та інших вод та фруктових і овочевих соків. ПАТ «Оболонь» є лідером на ринку даної галузі та об'єднує 10 виробничих підприємств по всій Україні, з головним підприємством у м. Києві.

На основі фінансової звітності, що наведена в додатку Д, проведемо аналіз динаміки зміни основних показників фінансово-господарської діяльності ПАТ «Оболонь» за період 2018-2020 роки, отримані дані представимо в табл. 2.1.

Таблиця 2.1 – Динаміка зміни основних показників фінансово-господарської діяльності ПАТ «Оболонь» за період 2018-2020 роки, тис. грн.

Показник				Відхилення +/-	
	2018	2019	2020	2020/ 2018	2020/ 2019
Чистий дохід	5078764	5466148	5549706	9,27	1,53
Собівартість	4292370	4277833	4070109	-5,18	-4,86
Чистий прибуток (збиток)	-365420	257633	338614	-192,66	31,43
Необоротні активи	5004205	4693164	4386805	-12,34	-6,53
Оборотні активи	1105944	1163932	1502253	35,83	29,07
Валюта балансу	6110149	5857096	5889058	-3,62	0,55
Власний капітал	2082548	2336100	2673996	28,40	14,46
Позиковий капітал	4027601	3520996	3215062	-20,17	-8,69

Відповідно до даних табл. 2.1, зазначимо, що чистий дохід підприємства в динаміці збільшується на 9,27 % та станом на кінець 2020 року складає 5549706 тис. грн.. Зменшення собівартості на 5,18 % за 2018-2020 роки вказує на зниження виробничих витрат підприємства. У 2018 році підприємство отримало збиток у сумі 365420 тис. грн., натомість протягом

2019-2020 років ПАТ «Оболонь» здійснювало більш ефективну діяльність та отримало чистий прибуток у сумі 257633 тис. грн. та 338614 тис. грн. відповідно. Зменшення суми необоротних активів на 12,34 % за аналізований період відбулось за рахунок зниження вартості основних засобів, що вказує на незначне звуження виробничого потенціалу підприємства. Натомість величина оборотних активів збільшилась на 35,83 % за 2018-2020 роки, що відбулось за рахунок підвищення запасів та дебіторської заборгованості та означає підвищення мобільності балансу. Зменшення валюти балансу підприємства за аналізований період склало 3,62 %, що вказує на звуження масштабів діяльності суб'єкта господарювання. Сума власного капіталу зросла за 2018-2020 роки на 28,4 %, що пов'язано з нарощенням нерозподіленого прибутку. Протилежну динаміку має сума позикового капіталу, яка зменшилась на 20,17 % та станом на кінець 2020 року становить 3215062 тис. грн., що є позитивною динамікою, оскільки вказує на зниження залежності підприємства від позикового капіталу.

Отже, проведемо аналіз фінансового стану, який здійснюється на основі розрахунку показників майнового стану, ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності. Першою групою показників, які проаналізуємо є показники майнового стану, та які надають характеристику стану виробничого обладнання підприємства (табл. 2.2).

Таблиця 2.2 – Динаміка зміни показників майнового стану ПАТ «Оболонь» за період 2018-2020 роки

Показник				Відхилення (+/-)	
	2018	2019	2020	2020/2018	2020/2019
Коефіцієнт зносу	0,59	0,62	0,64	0,05	0,02
Коефіцієнт придатності	0,41	0,38	0,36	-0,05	-0,02
Фондовіддача	1,04	1,19	1,28	0,23	0,09

Як свідчать розрахунки, які наведені в табл. 2.2, майновий стан підприємства незначно погіршився, оскільки спостерігається підвищення значення коефіцієнта зносу з 0,59 у 2018 році до 0,64 у 2020 році, що означає зростання частки зношеного обладнання на підприємстві. Значення даного

показника перевищує нормативне 0,5, що є негативною динамікою. Відповідно коефіцієнт придатності зменшився з 0,41 до 0,36 за 2018-2020 роки, що означає зниження частки придатного до експлуатації обладнання. Проте, відмічається позитивна тенденція до зростання показника фондівіддачі, який збільшився до 1,28 у 2020 році, що означає підвищення чистого доходу, що приносить одиниця основних фондів.

Аналіз ліквідності підприємства здійснюється на основі аналізу ліквідності балансу (табл. 2.3) та відносних показників ліквідності (табл. 2.4).

Таблиця 2.3 – Аналіз ліквідності балансу ПАТ «Оболонь» за період 2018-2020 роки, тис. грн.

Показник	Рік			Темп приросту, %	
	2018	2019	2020	2020/2018	2020/2019
Групування активів за рівнем ліквідності					
Високоліквідні активи	16876	16228	17048	1,02	5,05
Швидколіквідні активи	203818	260966	272112	33,51	4,27
Повільноліквідні активи	885250	886738	1213093	37,03	36,8
Важколіквідні активи	5004205	4693164	4386805	-12,34	-6,53
Групування пасивів за термінами погашення					
Термінові зобов'язання	289242	348557	428891	48,28	23,05
Короткострокові зобов'язання	2440881	2305273	1765889	-27,65	-23,40
Довгострокові зобов'язання	1297478	867166	1020282	-21,36	17,66
Постійні пасиви	2152352	2380562	2697248	25,32	13,3
Визначення браку (надлишку) активів для виконання зобов'язання					
A1 і П1	-272366	-332329	-411843	-	-
A2 і П2	-2237063	-2044307	-1493777	-	-
A3 і П3	-412228	19572	192811	-	-
A4 і П4	2851853	2312602	1689557	-	-

Провівши аналіз табл. 2.3 зазначимо, що баланс є не є абсолютно ліквідним, оскільки не виконуються всі умови ліквідності балансу. Так, невиконання першої умови свідчить про неплатоспроможність організації на момент складання організації балансу. Невиконання другої умови свідчить про неможливість перспективної платоспроможності підприємства. Виконання нерівності $A3 > П3$, свідчить що в майбутньому при своєчасному

надходженні грошових коштів від продажу та платежів організація може бути платоспроможною на період, рівний середньої тривалості одного обороту оборотних коштів після дати складання балансу. Виконання умови $A4 < P4$ означає дотримання мінімальної умови фінансової стійкості організації.

Таблиця 2.4 – Динаміка зміни показників ліквідності ПАТ «Оболонь» за період 2018-2020 роки

Показник	Рік			Відхилення (+/-)	
	2018	2019	2020	2020/ 2018	2020/ 2019
Коефіцієнт покриття	0,41	0,44	0,68	0,28	0,25
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,13	0,15	0,22	0,09	0,07
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00
Чистий оборотний капітал	-1624179	-1489898	-692527	931652	797371

Як свідчать дані табл. 2.4, зазначимо, що коефіцієнт покриття в динаміці збільшується з 0,41 до 0,68 за 2018-2020 роки, що означає незначне підвищення платіжних можливостей підприємства, проте значення даного показника не відповідає нормативному значенню (1,5-2,0), що вказує на низькі платіжні можливості підприємства. Коефіцієнт швидкої ліквідності у 2020 році складає 0,22, що не відповідає нормативному значенню (0,6-0,8), що свідчить про неспроможність підприємства розрахуватися за власними зобов'язаннями у випадку вчасного розрахунку з дебіторами. Коефіцієнт абсолютної ліквідності не відповідає нормативу (0,25-0,3), що свідчить про низькі платіжні можливості підприємства за рахунок грошових коштів. Чистий оборотний капітал протягом аналізованого періоду набуває значення < 0 , що означає, що підприємство потребує грошові кошти.

Наступним кроком проведемо аналіз показників фінансової стійкості підприємства на основі розрахунку абсолютних показників (табл. 2.5) та відносних (табл. 2.6).

Таблиця 2.5 – Визначення типу фінансової стійкості ПАТ «Оболонь» за період 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники	Рік		
	2018	2019	2020
Джерела власних коштів	2082548	2336100	2673996
Необоротні активи	5004205	4693164	4386805
Наявність власних оборотних коштів	-2921657	-2357064	-1712809
Довгострокові позикові кошти	1297478	867166	1020282
Наявність власних і довгострокових позикових джерел	-1624179	-1489898	-692527
Короткострокові позикові кошти	2730123	2653830	2194780
Загальна величина основних джерел формування запасів	1105944	1163932	1502253
Загальна величина запасів і витрат	719638	753270	1015849
Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів	-3641295	-3110334	-2728658
Надлишок (+) або нестача (-) власних і довгострокових позикових джерел формування запасів	-2343817	-2243168	-1708376
Надлишок (+) або нестача (-) загальної величини основних джерел формування запасів	386306	410662	486404
Тривимірний показник типу фінансової стійкості	0;0;1	0;0;1	0;0;1
Тип фінансової стійкості	нестійкий	нестійкий	Нестійкий

Відповідно до даних табл. 2.5, протягом 2018-2020 років на підприємстві ПАТ «Оболонь» спостерігався нестійкий тип фінансової стійкості, що означає, що запаси і витрати забезпечуються за рахунок власного оборотного капіталу, довгострокових позикових джерел та короткострокових кредитів і позик, тобто за рахунок усіх основних джерел формування запасів і витрат.

Таблиця 2.6 – Динаміка зміни показників фінансової стійкості ПАТ «Оболонь» за період 2018-2020 роки, тис. грн.

Показники				Відхилення, +/-	
	2018	2019	2020	2020/2018	2020/2019
Коефіцієнт автономії	0,34	0,40	0,45	0,11	0,06
Коефіцієнт фінансування	1,93	1,51	1,20	-0,73	-0,30
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	0,38	0,27	0,28	-0,11	0,01

Продовження таблиці 2.6

Показники				Відхилення, +/-	
	2018	2019	2020	2020/2018	2020/2019
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	0,68	0,75	0,68	0,00	-0,07
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами	-1,47	-1,28	-0,46	1,01	0,82
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-0,78	-0,64	-0,26	0,52	0,38

Аналіз табл. 2.6 дає змогу зробити висновок, що ПАТ «Оболонь» має недостатню фінансову стійкість, так як коефіцієнт автономії у 2020 році становить 0,45, що означає, що у структурі капіталу 45 % складає власний капітал. Проте значення даного показника не відповідає нормативному та не перевищує 0,5. Зменшення коефіцієнта фінансування з 1,93 у 2018 році до 1,2 у 2020 році означає зменшення обсягу позикового капіталу, який залучає підприємство на 1 грн. власного капіталу. Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів в динаміці зменшується до 0,28 у 2020 році, що свідчить про зниження частки довгострокових зобов'язань у структурі позикового капіталу. Коефіцієнт короткострокової заборгованості у 2020 році складає 0,68, що означає, що 68 % позикового капіталу складають короткострокові зобов'язання. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами у 2018 році становить -0,78, та у 2019-2020 роках становив -1,28 та -0,46, що означає яка частина оборотних коштів підприємства була сформована за рахунок власного капіталу. Коефіцієнт маневреності власного капіталу приймає значення < 0 протягом 2018-2020 років, що вказує на потребу підприємства у власному оборотному капіталі.

Провівши аналіз нижче наведених показників, зазначимо, що коефіцієнт оборотності активів в динаміці збільшується на 0,11 та станом на кінець 2020 року становить 0,94, що вказує на підвищення величини чистого доходу підприємства, що генерується одиницею активів. Зменшення

коефіцієнта оборотності запасів з 5,96 у 2018 році до 4,01 у 2020 році означає зниження числа поповнення запасів.

Таблиця 2.7 – Динаміка зміни показників ділової активності ПАТ «Оболонь» за період 2018-2020 роки

Показник				Відхилення (+/-)	
	2018	2019	2020	2020/ 2018	2020/ 2019
Коефіцієнт оборотності активів	0,83	0,93	0,94	0,11	0,01
Коефіцієнт оборотності запасів	5,96	5,68	4,01	-1,96	-1,67
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	14,99	14,56	11,98	-3,01	-2,58
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	3,49	3,56	2,33	-1,16	-1,23
Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості, днів	24	25	30	6,13	5,40
Тривалість одного обороту запасів, днів	61	64	91	29,91	26,83
Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості, днів	105	102	156	51,80	53,92
Тривалість операційного циклу, днів	86	89	122	36,03	32,23
Тривалість фінансового циклу, днів	-19	-13	-35	-15,76	-21,69

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості у 2020 році становив 11,98, що на 3,01 менше за показник 2018 року, що означає погіршення розрахунково-платіжної дисципліни дебіторів. Відповідно тривалість одного обороту дебіторської заборгованості зросла до 30 днів у 2020 році, що на 6 днів більше за показник 2018 року. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості зменшився з 3,49 у 2018 році до 2,33 у 2020 році, що означає, що платіжно-розрахункова дисципліна на підприємстві погіршилась, що сприяло підвищенню тривалості одного обороту кредиторської заборгованості з 105 днів до 156 днів за 2018-2020 роки. Тривалість операційного циклу зросла до 122 днів у 2020 році, що свідчить про збільшення інтервалу часу, для повного обороту оборотних

активів підприємства: від придбання запасів до діяльності з отриманням коштів від реалізації продукції. Від'ємне значення тривалості фінансового циклу свідчить про те, що підприємство отримує гроші від клієнтів раніше, ніж здійснює платежі кредиторам.

Таким чином, провівши аналіз фінансового стану ПАТ «Оболонь» зазначимо, що дане підприємство має певний ряд проблем, серед яких зношене обладнання, низькі платіжні можливості, незадовільна фінансова стійкість.

2.2 Аналіз рентабельності ПАТ «Оболонь»

Перш ніж здійснювати аналіз рентабельності підприємства, проведемо оцінку формування фінансового результату підприємства (табл. 2.8).

Таблиця 2.8 – Оцінка формування чистого фінансового результату ПАТ «Оболонь» за період 2018-2020 роки

Показник	Рік			Відхилення, %	
	2018	2019	2020	2020/2018	2020/2019
Чистий дохід від реалізації продукції	5078764	5466148	5549706	9,27	1,53
Собівартість реалізованої продукції	4292370	4277833	4070109	-5,18	-4,86
Валовий прибуток	786394	1188315	1479597	88,15	24,51
Інші операційні доходи	85301	62681	74094	-13,14	18,21
Адміністративні витрати	303955	337100	361150	18,82	7,13
Витрати на збут	675489	661989	719636	6,54	8,71
Інші операційні витрати	20451	32219	6593	-67,76	-79,54
Фінансові результати від операційної діяльності	-128200	219688	466312	-463,74	112,26
Доход від участі в капіталі	90188	39058	0	-100,00	-100,00
Інші фінансові доходи	4259	280	338280	7842,71	120714,29
Інші доходи	6725	216198	15776	134,59	-92,70
Фінансові витрати	275269	329215	255444	-7,20	-22,41
Втрати від участі в капіталі	0	0	1618	0,00	100,00

Продовження табл. 2.8

Показник	Рік			Відхилення, %	
	2018	2019	2020	2020/2018	2020/2019
Інші витрати	23505	1418	238394	914,23	16711,99
Фінансові результати до оподаткування	-325802	144591	324912	-199,73	124,71
Витрати (дохід) з податку на прибуток	39618	113042	13702	-65,41	-87,88
Чистий фінансовий результат - прибуток (збиток)	-365420	257633	338614	-192,66	31,43

Як свідчать дані, що наведені в табл. 2.8, чистий дохід підприємства в динаміці збільшується на 9,27 % та станом на кінець 2020 року складає 5549706 тис. грн., що свідчить про незначне збільшення обсягів продажів продукції. Зменшення собівартості на 5,18 % за 2018-2020 роки вказує на зниження виробничих витрат підприємства, що відбулось внаслідок оптимізації процесу виробництва. Відповідно сума валового прибутку в динаміці збільшилась на 88,15 % та на кінець 2020 року склала 1479597 тис. грн.. Сума інших операційних доходів протягом аналізованого періоду не мала стабільної динаміки та за період 2018-2019 роки зменшилась на 26,51 % та у 2020 році зросла на 18,21 %. Величина адміністративних витрат зростає з 303955 тис. грн. у 2018 році до 361150 тис. грн. у 2020 році, що у відносному вираженні становить 18,82 % та означає нарощення витрат на управлінський персонал. Збільшення витрат на збут на 6,54 % свідчить про активне ведення збутової політики підприємства. Інші операційні витрати у 2020 році склали 6593 тис. грн., що на 67,76 % менше за показник 2018 року та на 79,54 % менше за показник 2019 року. Відповідно фінансовий результат у 2018 році був негативним, тоді як протягом 2019-2020 років перевищував 0. Протягом 2018-2019 років дохід від участі в капіталі склав 90188 тис. грн. та 39058 тис. грн. відповідно. сума інших фінансових доходів стрімко зросла у 2020 році та склала 338280 тис. грн., що на 7842,71 % більше за показник базового періоду. Сума фінансових витрат має тенденцію до зменшення на 7,2 % за 2018-2020 роки, що свідчить про зменшення витрат, пов'язаних з позиковим

капіталом. Фінансові результати до оподаткування набули позитивного значення у 2019 та 2020 роках та склали 144591 тис. грн. та 324912 тис. грн. відповідно. У 2018 році підприємство отримало збиток у сумі 365420 тис. грн., натомість протягом 2019-2020 років ПАТ «Оболонь» здійснювало більш ефективну діяльність та отримало чистий прибуток у сумі 257633 тис. грн. та 338614 тис. грн. відповідно.

Заключним етапом аналізу фінансового стану підприємства є аналіз показників рентабельності, які характеризують ефективність діяльності підприємства (табл. 2.9).

Таблиця 2.9 – Динаміка зміни показників рентабельності ПАТ «Оболонь» за період 2018-2020 роки

Показники	Рік			Відхилення (+/-)	
	2018	2019	2020	2020/2018	2020/2019
Рентабельність активів	-0,06	0,04	0,06	0,12	0,01
Рентабельність власного капіталу	-0,18	0,11	0,13	0,30	0,02
Чиста рентабельність продажів	-0,07	0,05	0,06	0,13	0,01
Рентабельність продукції	-0,09	0,06	0,08	0,17	0,02

Провівши аналіз табл. 2.9, зазначимо, ефективність підприємства покращилась, так як протягом 2019-2020 років ПАТ «Оболонь» отримувало прибутки у сумі 257633 тис. грн. та 338614 тис. грн. відповідно. Так, рентабельність активів у 2020 році склала 0,06, що означає, що 1 грн. активів принесла 0,06 грн. прибутку, що на 0,01 грн. більше за показник 2019 року та на 0,12 грн. більше за показник 2018 року. Збільшення показника рентабельності власного капіталу з -0,18 у 2018 році до 0,13 у 2020 році означає підвищення рівня прибутковості власного капіталу, що є особливо важливо для акціонерів підприємства. Аналогічну тенденцію має показник чистої рентабельності продажів, яка в динаміці збільшується до 0,06 у 2020 році, що свідчить про збільшення величини прибутку, що припадає на 1 грн. чистого доходу. Рентабельність продукції досягла максимального значення у 2020 році – 0,08, що означає, що на 1 грн. собівартості реалізованої продукції

припадає 0,08 грн. чистого прибутку, що на 0,17 грн. більше за показник 2018 року.

Таким чином, підприємство здійснює ефективну діяльність, про що свідчить динаміка показників рентабельності.

2.3 Шляхи збільшення обсягу прибутку ПАТ «Оболонь»

У ринковій економіці прибуток відіграє велику роль, є основною метою підприємницької діяльності, є основним джерелом створення фінансових ресурсів підприємства, що гарантують його розвиток, закладає основу для економічного розвитку всієї держави в цілому. Прибуток є основним джерелом підвищення ринкової вартості підприємства, найбільш важливим джерелом задоволення потреб суспільства, а ще й головним захисним механізмом, який захищає підприємство від загрози банкрутства.

Прибуток є основною рушійною силою успіху менеджерів, власників, і працівників компанії. Прибуток гарантує певний рівень добробуту власникам підприємств, а також зростання за рахунок капіталізації частини прибутку.

Власники зацікавлені в одержанні підприємством прибутку, тому що це найважливіший критерій їх діяльності з управління. Для інших категорій підвищення прибутку засвідчує одержання збільшення сум дивідендів працівника.

Резерв збільшення прибутку є кількісною можливістю збільшити підвищення обсягу реалізації продукції, зниження витрат на виробництво та збут, запобігання зовнішніх втрат збуту та покращення структури виготовленої продукції. При розрахунку резерву збільшення прибутку за рахунок можливого збільшення продажів використовуються результати аналізу виробництва та реалізації продукту.

Обсяг реалізації продукції являється одним із важливих показників

результатів господарської діяльності. Цей показник використовується для оцінки вартості продукції (проектів, послуг), яка не тільки виготовлена, але й реалізована, а кошти надійшли на рахунок компанії.

Сума резерву збільшення прибутку за рахунок підвищення об'єму реалізації продукції обчислюється за формулою:

$$P_{V}^{\Pi} = PV * \frac{Pv}{V} \quad (2.1)$$

де P_{V}^{Π} – резерв збільшення прибутку за рахунок розширення обсягу продукції;

Pv – фактичний валовий прибуток;

V – фактичний обсяг реалізованої продукції.

Враховуючи динаміку чистого доходу, то за 2019-2020 роки темп його приросту склав 1,5 %, тому на наступного періоду спробуємо спрогнозувати збільшення його доходу на 5 % у 2021 році. Першим кроком нами буде розраховано резерв підвищення прибутку за рахунок розширення об'єму реалізації продукції:

Отже: $5549706 * 0,05 = 277485,3$ тис. грн.

$Pv = 1479597$ тис. грн.

$V = 5549706$ тис. грн.

$$P_{V}^{\Pi} = 277485,3 * \frac{1479597}{5549706} = 73979,85 \text{ тис. грн.}$$

Отже, збільшивши об'єм реалізації продукції на 0,05 % підприємство, яке нами розглядається, підвищить прибуток на 73979,85 тис. грн..

Наступним важливим напрямом збільшення прибутку підприємства є зменшення витрат на виробництво і збут продукції, тобто таких як, матеріалів, палива, сировини, енергія, амортизація основних засобів. Щоб розрахувати резерв зростання прибутку за рахунок зменшення собівартості використовують метод порівняння.

При розрахунку за порівняльним методом кількісного вимірювання резерві їх величина досягається шляхом порівняння рівня реалізованих витрат з їх потенційною вартістю:

$$P_i^c = C_{\phi i} - C_{\pi i} \quad (2.2)$$

де P_i^c — резерв зменшення собівартості продукції за рахунок і-го виду ресурсу;

$C_{\phi i}$ — фактичний рівень використання і-го виду виробничих ресурсів;

$C_{\pi i}$ — потенційний рівень використання і-го виду виробничих ресурсів.

Узагальнена кількісна оцінка повної суми резервів зниження собівартості продукції узагальнюється таким чином:

$$P^c = \sum_{i=1}^n P_i^c \quad (2.3)$$

де P^c — загальна сума резервів зменшення собівартості продукції, грн.;

P_i^c — резерв зменшення собівартості по і-му виду виробничого ресурсу, грн.

Якщо перед аналізом прибутку проводиться аналіз собівартості продукції і розраховане загальне зменшення суми резерву, то розрахунок резерву збільшення прибутку здійснюється за формулою:

$$P_S^{\Pi} = B_M * (V + PV) \quad (2.4)$$

де P_S^{Π} — резерв підвищення прибутку за рахунок зменшення собівартості продукції, грн.;

V_m — можливе зменшення витрат на 1 грн реалізованої продукції;

V — фактична кількість реалізованої продукції за періоддослідження, грн.;

PV — потенційно можливе збільшення об'єму реалізації продукції, грн.

Проаналізуємо структуру і динаміку витрат підприємства за 2019-2020 рр. в таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 – Структура витрат ПАТ «Оболонь» за 2019-2020 роки

Стаття	Рік		Відхилення, +/-
	2019	2020	
Собівартість реалізованої продукції	4277833	4070109	-207724
Адміністративні витрати	337100	361150	24050
Витрати на збут	661989	719636	57647
Інші операційні витрати	32219	6593	-25626
Фінансові витрати	329215	255444	-73771
Втрати від участі в капіталі	0	1618	1618
Інші витрати	1418	238394	236976
Податок на прибуток	113042	13702	-99340
Сума витрат та відрахувань	5752816	5666646	-86170

Провівши аналіз таблиці 2.10 сума витрат має тенденцію до зменшення на 86170 тис. грн., що відбулось за рахунок зменшення собівартості на 207724 тис. грн., інших операційних витрат на 25626 тис. грн., фінансових витрат на 73771 тис. грн. та податку на прибуток на 99340 тис. грн..

В таблиці 2.11 наведемо розрахунок даних витрат на 1 грн. реалізованої продукції.

Таблиця 2.11 – Витрати на 1 гривню продукції та послуг ПАТ «Оболонь» за 2019-2020 роки

Стаття	Рік		Відхилення, +/-
	2019	2020	
Собівартість реалізованої продукції	0,78	0,73	-0,05
Адміністративні витрати	0,06	0,07	0,01
Витрати на збут	0,12	0,13	0,01
Інші операційні витрати	0,01	0,00	0,00
Фінансові витрати	0,06	0,05	-0,01
Втрати від участі в капіталі	0,00	0,00	0,00
Інші витрати	0,00	0,04	0,04

Податок на прибуток	0,02	0,00	-0,02
Сума витрат та відрахувань	1,05	1,02	-0,03

Отже, провівши аналіз зазначимо, що резервами зниження є адміністративні витрати, витрати на збут, інші витрати.

Можливе зниження витрат на 1 гривню товарної продукції становить 0,06 грн.. Витрати на 1 грн. продукції у 2020 році становили 1,02 грн., тому розрахуємо резерв збільшення прибутку:

$$P_S^{\Pi} = 0,06 * (5549706 + 277485,3) = 349631,5 \text{ тис. грн.}$$

Отже, провівши розрахунок резервів збільшення прибутку можемо сказати, що за рахунок збільшення обсягу реалізації продукції на 5 % прибуток можливо збільшити на тис. грн.. За рахунок зниження витрат на 0,06 грн. на 1 грн. продукції прибуток можливо збільшити на 349631,5 тис. грн..

Найбільш важливим фактором збільшення прибутку є зниження собівартості продукції. Зменшення витрат на виробництво найбільш повно відображає економію матеріалів, трудових та фінансових ресурсів, наявних у підприємства. Зниження собівартості продукції є необхідною умовою для стабілізації ціни та економічного росту будь-якого підприємства, джерело заощаджень для прискорення економічного та соціального розвитку та підвищення добробуту населення.

З метою підвищення прибутковості підприємства можуть бути впроваджені такі заходи:

- організаційні (удосконалення структури виробництва та структури організації управління, коригування структури виробництва, диверсифікація виробництва тощо);

- технологічні (оновлення технології, покращення готової продукції, переозброєння виробництва);

- заходи економічного впливу (удосконалення тарифних системи, форм і системи заробітної плати, пришвидшення оборотності оборотних коштів тощо). Якщо провести зміни в іншому порядку, то позитивні зрушення в

ефективності їхньої діяльності будуть малопомітними чи взагалі відсутніми.

Якщо розглядати прибуток і рентабельність як невід'ємну частину прибутковості, то одним з факторів збільшення ефективності виробництва буде його розширення, тобто зростання обсягу виробництва товарів і послуг.

Це можна зробити двома способами:

- за рахунок підвищення кількості факторів, задіяних у виробництві (екстенсивний шлях);

- за рахунок технологічних удосконалень (інтенсивний шлях).

Таблиця 2.12 – Шляхи підвищення прибутку та рентабельності

Прибутку	Рентабельності
– Нарощення обсягів виробництва і реалізації продукції	– Зниження собівартості продукції
– Поліпшення якості продукції	– Підвищення продуктивності праці
– Продаж зайвого устаткування та іншого майна або здача його в оренду	– Скорочення невиробничих витрат
– Зниження собівартості продукції за рахунок більш раціонального використання матеріальних ресурсів, виробничих потужностей і площ, робочої сили і робочого часу.	– Впровадження заходів із підвищення продуктивності праці своїх працівників, скорочення адміністративно-управлінського персоналу
– Диверсифікація виробництва	– Зменшення витрат на виробництво продукції або застосування сучасних методів управління витратами, однією з яких є управлінський облік. Зниження витрат від браку
– Постійне проведення наукових досліджень аналізу ринку, поведінки споживачів і конкурентів	– Удосконалення продукції із середнім рівнем рентабельності, а низькорентабельну зняти з виробництва
– Грамотна побудова договірних відносин із постачальниками, посередниками, покупцями та ін.	– Грамотна побудова договірних відносин із постачальниками, посередниками, покупцями та ін.

Можемо зробити наступні висновки, для того щоб підприємство було прибутковим, воно повинне повністю використовувати наявні ресурси. Збільшення обсягу реалізації продукції зменшує витрати на одиницю продукції, тобто зменшує собівартість виробництва на одиницю продукції тим самим, знижуючи витрати і в кінцевому підсумку призводить до збільшення прибутку від продажу. А ще й крім цього, додаткове виробництво рентабельної продукції вже саме по собі приносить додатковий

дохід.

ВИСНОВКИ

В умовах економічних відносин значення прибутку має велику роль, прагнення до його отримання стимулює підприємства вдосконалювати свою діяльність. Прибуток – це один із основних показників діяльності підприємства. За рахунок прибутку підприємство набуває нового обладнання, створює запаси, збільшує власний капітал. Прибуток є основним фінансовим результатом підприємницької діяльності. Усі учасники виробництва зацікавлені у збільшенні прибутку. Також у підвищенні прибутку на підприємствах зацікавлена і держава, для якої податок на прибуток є джерелом підвищення доходної частини бюджету

Зростання потенційних можливостей підприємства визначається зростанням прибутку. Також зростання прибутку підвищує ступінь ділової активності підприємства.

Існують певні особливості у формуванні прибутку підприємства, і це, насамперед, залежить від галузі господарства, розвитку ринкових відносин, форм власності, від сфери їх діяльності. Прибуток є джерелом фінансових ресурсів підприємств, сплати податків. Тому для кожного підприємства – суб'єкта господарювання особливе значення має формування загального прибутку, та його збільшення.

Розмір прибутку підприємства впливає на ефективність виробничої діяльності підприємства; формування фінансових ресурсів; економічний розвиток держави; збільшення ринкової вартості підприємства. Отже, в розвитку підприємства і забезпеченню інтересів власників значна роль прибутку зазначає необхідність дослідження з питань ефективного управління прибутком.

Щоб ефективно управляти прибутком, компанії необхідно провести ретельний аналіз того, що дасть змогу розуміти, які фактори негативно чи позитивно впливають на прибуток, які види діяльності приносять

мінімальний прибуток, витрати на яку діяльність не віддають бажаного результату. Коли буде виявлена дана інформація, підприємство може оцінити резерв зростання фінансових показників та впровадити їх у виробництво.

Основною метою управління прибутком є визначення шляхів найбільш результативного його формування та правильного розподілу, які направлені на забезпечення розвитку діяльності підприємства та підвищення його ринкової вартості. Мета управління прибутком - підвищення добробуту власників бізнесу на цей момент і у майбутньому. Ця мета має забезпечити узгодження інтересів власників з інтересами держави та працівників підприємства одночасно.

Провівши аналіз фінансового стану ПАТ «Оболонь» зазначимо, що дане підприємство має певний ряд проблем, серед яких зношене обладнання, низькі платіжні можливості, незадовільна фінансова стійкість.

Проаналізувавши ПАТ «Оболонь», бачимо, що підприємство здійснює ефективну діяльність, про що свідчить динаміка показників рентабельності.

Можемо зробити висновок, що управління прибутком – це процес прийняття та розробки ефективних управлінських рішень щодо всіх основних аспектів його розподілу і формування та використання на підприємстві для максимального підвищення добробуту власників бізнесу в поточному та майбутньому періодах. Реалізація необхідного рівня рентабельності підприємства є результатом формулювання та реалізації визначеної стратегії розвитку підприємства та своєчасного коригування згідно до потреб підприємства та ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андреев, В.И. Саморозвиток менеджера/В. И. Андреев. - М.: Справа, 2014. - 275 с. Блейк Р.Р., Мутон Д.С. Наукові методи управління/Р.Р., Блейк, Д.С. Мутон [пров. з англ. І. Ющенко]. - Київ: Вища школа, 2013. - 274 с.
2. Чайніков, В. В. Економіка підприємства (організації): Навчальний посібник/В.В. Чайніков, Д. Г. Лапін. - М.: ЮНІТІ, 2015. -439 с.
3. Брігхем, П. Юджін, Ф. Енциклопедія фінансового менеджменту/пер. з англ. - М.: РАГС, «ЕКОНОМІКА», 2011. - 422 с.
4. Колчіна, Н.В. Фінанси організацій (підприємств): підручник для вишів. - М.: Юніті-Дана, 2015. - 365 с.
5. Баскакова О.В., Сейко Л.Ф., Економіка підприємства (організації): Підручник – М.: Видавничо-торгівельна корпорація "Дашков та Ко", 2013
6. Басовський, Л.Є. Менеджмент: учеб.посібник для студ. вузів, навч. з екон. та упр. спец. / Л.Є.Басовський. - М.: ІНФРА-М, 2010. - 214 с.
7. Бухалков, М. І. Організація та нормування праці. Підручник для вузів/Під общ.ред.М. І. Бухалков. - М.: Інфра-М, 2011, - 423 с.
8. Бичкова, С.М., Бадмаєва Д.Г. Методика аналізу грошових коштів та грошових потоків організації // Міжнародний бухгалтерський облік. - 2014. - № 21. - С. 23-29.
9. Волчков, С.А. Оцінка фінансового становища підприємства // Методи управління якості. - 2013. - №3. - С.11 - 15.
10. Войтоловський, Н.В., Калініна А.П., Мазурова І.І. Економічний аналіз: підручник для бакалаврів – 4-те вид., перероб. та дод. - М.: ВД Юрайт, 2013.
11. Грибов, В.Д., Грузінов В.П, Кузьменко В.А., Економіка організації (підприємства). Підручник 9-е вид., перероб. - М.: КНОРУС, 2015 - 408 з
- 12.Далевост. федер. ун-т Шк. економіки та менеджменту. - [2-ге вид. перероб. та дод.]. - Владивосток: ДВФУ, 2012. - 311 с.

13. Капулін, Д. В., Кузнецов А. С., Носкова Є. Є., Інформаційна структура підприємства: навчальний посібник, СФУ -2014. -186 С.
14. Ключкова, Є. Н. Економіка підприємства / Є. Н. Ключкова, В. І. Кузнецов, Т. Є. Платонова. - М.: Юрайт, 2014. - 448 с.
15. Колчіна, Н.В. Фінанси організацій (підприємств): підручник для вишів. - М.: Юніті-Дана, 2015. - 365 с.
16. Кожевніков, Н.М. Основи економіки та управління. - М: Вид. центр "Академії", 2012. - 468 с
17. Литовченко, В.П. Фінансовий аналіз: навчальний посібник/В.П. Литовченко. - М.: Дашков та Ко, 2014. - 216 с.
18. Лукаш Ю. А. аналіз фінансової стійкості комерційної організації та шляхи її підвищення: навчальний посібник, Флінта 2012
19. Мяснікова, Л. Д., Новікова В. В. Основи фінансів підприємств - М-2011
20. Онищенко Г. Л. Рентабельність підприємства. - М 2010
21. Плотнікова Л. В. Про формування фінансових результатів - М. 2012
21. Єпіфанова І.Ю. Прибутковість підприємства: сучасні підходи до визначення сутності / Єпіфанова І.Ю., Гуменюк В.С. // Випуск №3. – 2016. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/3_ukr/33.pdf
22. Савицька Г.В. Аналіз господарської діяльності підприємства - М: ІНФРА-М, 2012
23. Сапожнікова, Н. Г. Економіка організації (підприємства) (СПО) Підручник для ВНЗ / Н. Г. Сапожнікова, Я. Н. Куніцина. - М.: КноРус, 2013. - 408 с.
24. Семенов, А.К., Набоков В.І. Основи менеджменту: Підручник. - 5-е вид., Перероб. та дод. - М: Видавничо-торгівельна корпорація «Дашков і Ко», 2010
25. Склярєнко, В.К, Методи планування прибутку на підприємстві // Довідник економіста, №2. – 2009. – С. 89.
26. Орлова, Т.М. Практикум із комплексного економічного аналізу

господарської діяльності. М: КНОРУС, 2010.

27. Одегов, Ю. Г. Економіка праці. / Ю. Г. Одегов. - М.: ВолтерсКлувер, 2011. - 791 с.

28. Офіційний сайт ТОВ «ТОТ БУД»: Електронний ресурс - URL: <http://totbud.stroyart.com.ua/>

29. Економіка та фінанси підприємства / за ред. Т. С. Новопашин. - М.: Синергія, 11 - 334 с.

30. Ярова В. Ф. Прибуток як економічна категорія - М: ФіС, 2012.

31. Дослідження особливостей формування прибутку організації в сучасних умовах господарювання / В. Я. Гавран, Х. Т. Середницька, 2016. - № 847. - С. 55-60. - URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/jun/2744/visnyk2016-55-60.pdf>

32. Дослідження факторів впливу на прибутковість підприємства та пошук резервів збільшення прибутку / А. В. Гречко, О. М. Мельнікова // Ефективна економіка. – 2017. – № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5862>

33. Теоретико-методологічні аспекти стратегії забезпечення прибутковості підприємства / Н.В. Зятюк // Культура народів Причорномор'я. — 2009. — № 154. — С. 27-31. — Бібліогр.: 11 назв. — укр. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/34919/06>

34. Гаватюк, Л. С. Шляхи підвищення рівня прибутковості вітчизняних підприємств у сучасних умовах господарювання / Л. С. Гаватюк, Н. М. Перегіняк // Економіка та суспільство – 2017 -№ 9.- С. 363-367. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/62.pdf

35. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства – К.: Знання. 1999.

36. Гордієнко В.П. Землеробство / В.П. Гордієнко. - К.: Вища школа, 1991. - 268 с.

37. Електронний ресурс: [<https://www.growthow.in.ua/biznes-nagarbuzovomu-nasinni-rozrahovuyemo-investytsiyi/>]

38. Клинько Т. С. Шляхи і резерви підвищення прибутковості підприємства / Т.С. Клинько // Збірник тез доповідей. м. Мелітополь, 18-22 листопада 2019 року. – Мелітополь: ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2019. – С.168.

39. Гуменюк В.С. Фактори зростання прибутку підприємства / В.С. Гуменюк, І.Ю. Єпіфанова // Молодий вчений. 2016. № 7(34). С. 46–49.

40. Бондаренко Н.С. Удосконалення управління прибутком на підприємстві [Електронний ресурс] / Н.С. Бондаренко, Ю.В. Тюленева // Збірник наукових праць молодих вчених факультету менеджменту та маркетингу КПІ ім. І. Сікорського «Актуальні проблеми економіки та управління» 2017. Вип. 11. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/102586>

41. Говорушко Т.А. Теоретичні аспекти сутності управління фінансово-економічними результатами діяльності підприємства / Т.А. Говорушко, М.І. Арич // Економічний аналіз: збірник наукових праць. 2012. № 11. С. 117–121.

42. Воронкова Т.Є. Шляхи підвищення прибутковості підприємства в умовах нестабільного середовища / Т.Є. Воронкова, Н.Ю. Безпалько // Інвестиції: практика та досвід. Київ, 2016. № 19. С. 42–44.

ДОДАТОК А
ТРАКТУВАННЯ СУТНОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ «ПРИБУТОК»

Таблиця А.1 – Поняття економічної категорії «прибуток»

Автор	Зміст категорії «прибуток»
Білик М.Д.	Прибуток - це додаткова вартість, яка утворюється в процесі виробництва понад вартість спожитих виробничих ресурсів і робочої сили
Буряківський В.В.	Прибуток - це грошове вираження основної частини грошових накопичень, які створені підприємствами різних форм власності
Бланк І.А.	Прибуток - мірило фінансового здоров'я підприємства, характеристика рентабельності вкладення коштів в активи конкретного підприємства
Єфимова О.В.	Прибуток - змінена форма додаткової вартості, виробленої, реалізованої, готової до розподілу, що сформована в процесі суспільного відтворення для задоволення різних інтересів підприємства та його власників
Мец В.О.	Прибуток - фінансова категорія, яка показує позитивний фінансовий результат, характеризує ефективність виробництва, свідчить про обсяг і якість виготовленої продукції, стан продуктивності праці, рівень собівартості
Савчук В.П.	Прибуток – основний критерій ефективності господарювання
Шеремет А.Д.	Прибуток – основне власне внутрішнє фінансове джерело, яке забезпечує розвиток підприємства на принципах самофінансування

ДОДАТОК Б

ОСНОВНІ ОЗНАКИ ПРИБУТКУ ТА ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА

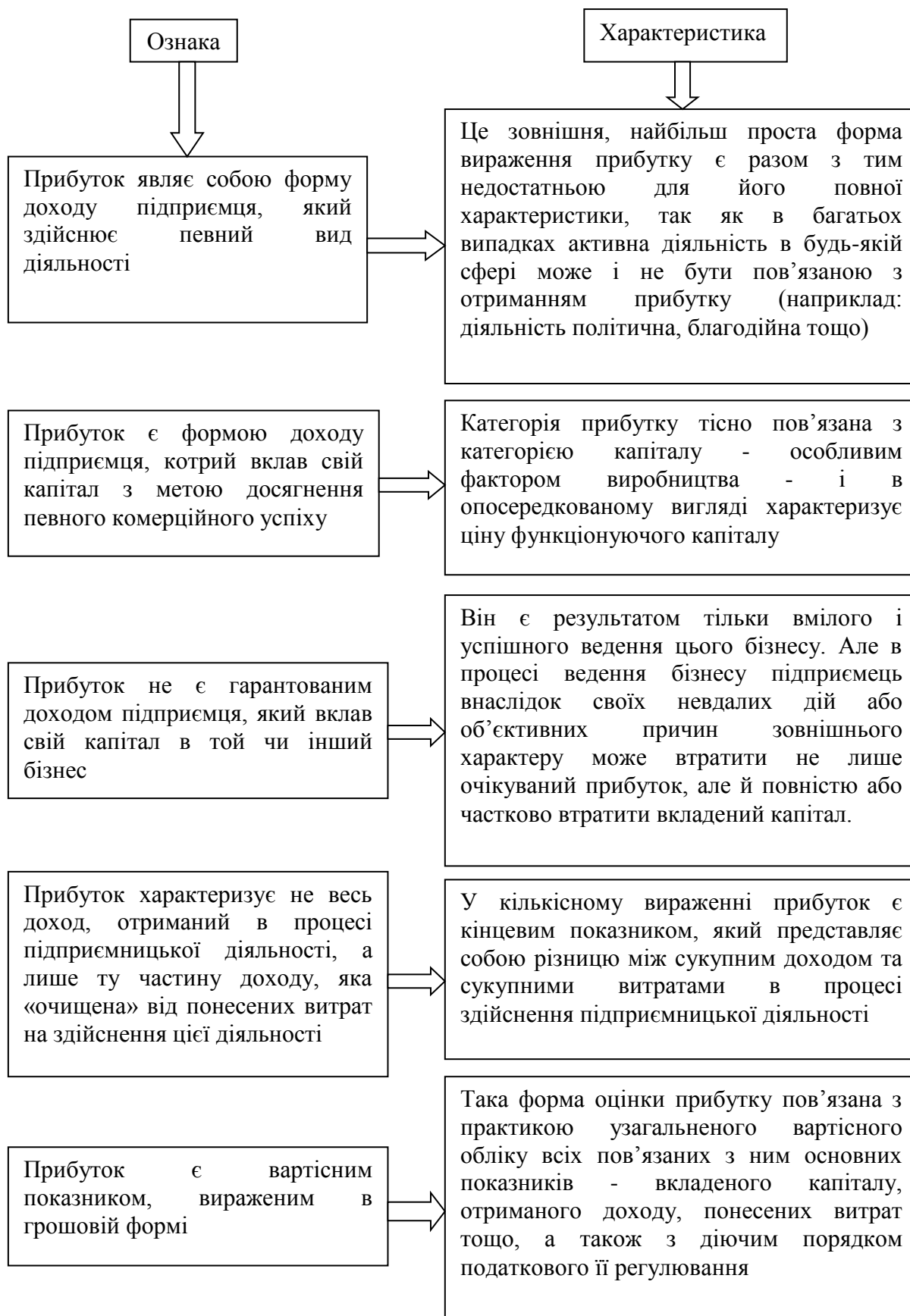

Рисунок Б.1. – Основні ознаки прибутку та їх характеристика [34]

ДОДАТОК В СКЛАД ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Рисунок В.1 – Склад прибутку підприємства [37]

ДОДАТОК Г

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Рисунок Г.1 – Структурна схема управління прибутком підприємства

ДОДАТОК Д
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПАТ «ОБОЛОНЬ»

Таблиця Д.1 – Баланс ПАТ «Оболонь» за 2018-2020 роки, тис. грн..

Статті балансу	Код	Рік		
		2018	2019	2020
Актив				
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	6857	6026	4686
Первісна вартість	1001	43396	43963	43969
Накопичена амортизація	1002	36539	37937	39283
Незавершені капітальні інвестиції	1005	20201	18141	11272
Основні засоби:	1010	4867736	4611402	4352291
Первісна вартість	1011	11940760	12003847	12080275
Знос	1012	7073024	7392445	7727984
Довгострокові фінансові інвестиції:				
інші фінансові інвестиції	1035	109397	57581	18542
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	14	14	14
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	5004205	4693164	4386805
II. Оборотні активи				
Запаси:	1100	719638	753270	1015849
виробничі запаси	1101		559903	824163
незавершене виробництво	1102		67739	73543
готова продукція	1103		72341	84609
Товари	1104		53287	33534
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	203818	260966	272112
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	89746	44300	101840
з бюджетом	1135	35310	51330	69326
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9897	18911	20095

Продовження таблиці Д.1

Статті балансу	Код	Рік		
		2018	2019	2020
Гроші та їх еквіваленти:	1165	16876	16228	17048
Інші оборотні активи	1190	30659	18927	5983
Усього за розділом II	1195	1105944	1163932	1502253
Баланс	1300	6110149	5857096	5889058
Пасив				
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	73144	73144	73144
Капітал у дооцінках	1405	2763289	2603868	2445387
Додатковий капітал	1410	5997	1916	1198
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-746302	-329248	167847
Неоплачений капітал	1425	-13580	-13580	-13580
Усього за розділом I	1495	2082548	2336100	2673996
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	542401	426702	410551
Довгострокові кредити банків	1510	487124	180402	609731
Інші довгострокові зобов'язання	1515	267953	260062	
Усього за розділом II	1595	1297478	867166	1020282
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	1419600	255933	394848
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	1139546	661136
товари, роботи, послуги	1615	1021281	909794	709905
розрахунками з бюджетом	1620	91167	104445	102148
розрахунками зі страхування	1625	5926	6382	4980
розрахунками з оплати праці	1630	44447	57270	80097
одержаними авансами	1635	64560	120483	183041
розрахунками з учасниками	1640	1876	1876	1876
Поточні забезпечення	1660	11462	13639	33497
Інші поточні	1690	69804	44462	23252

зобов'язання				
Усього за розділом III	1695	2730123	2653830	2194780
Баланс	1900	6110149	5857096	5889058

Таблиця Д.2 – Звіт про фінансові результати ПАТ «Оболонь» за період 2018-2020 роки, тис. грн.

Стаття	Код рядка	Рік		
		2018	2019	2020
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5078764	5466148	5549706
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	4292370	4277833	4070109
Валовий прибуток (збиток)	2090 (2095)	786394	1188315	1479597
Інші операційні доходи	2120	85301	62681	74094
Адміністративні витрати	2130	303955	337100	361150
Витрати на збут	2150	675489	661989	719636
Інші операційні витрати	2180	20451	32219	6593
Фінансові результати від операційної діяльності	2190 (2195)	-128200	219688	466312
Доход від участі в капіталі	2200	90188	39058	
Інші фінансові доходи	2220	4259	280	338280
Інші доходи	2240	6725	216198	15776
Фінансові витрати	2250	275269	329215	255444
Втрати від участі в капіталі	2255			1618
Інші витрати	2270	23505	1418	238394
Фінансові результати до оподаткування	2290 (2295)	-325802	144591	324912
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	39618	113042	13702
Чистий фінансовий результат - прибуток (збиток)	220 (225)	-365420	257633	338614